

03751111

มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

Man and Environment

ภาคฤดูร้อน ปี พ.ศ. 2567

ปัญหามลพิษ

มลพิษ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
[มลละพิด] น. พิษเกิดจากความมัวหมองหรือ
ความสกปรกของสิ่งแวดล้อม เช่นในอากาศ
หรือในน้ำ เป็นต้น. (อ. pollution).

มลพิษ เริ่มมีมาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์แล้ว

- ตั้งแต่มนุษย์เริ่มใช้ไฟ ก็มีมลพิษทางอากาศ
- พบรอยเขม่าในผนังถ้ำ
- การหลอมโลหะ ก่อมลพิษทางอากาศ
- พบร่องรอยมลพิษในธารน้ำแข็งที่กรีนแลนด์
สอดคล้องกับอารยธรรมกรีก โรมัน จีน

ร่องรอยโลหะในถ้ำ Gorham

Gibraltar

Spain

★ Gibraltar

Mediterranean Sea

Strait of Gibraltar

Ceuta
(Spain)

Morocco

มลพิษในเขตเมืองในอดีต

- การเผาไหม้ของฟืนและถ่านหิน มลพิษทางอากาศ
- การเลี้ยงม้า ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ
- การปฏิวัติอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดมลพิษสิ่งแวดล้อมในอังกฤษ

รูปแบบของมลพิษ

- Air การปลดปล่อยสารเคมีและอนุภาคเข้าสู่ชั้นบรรยากาศ เช่น carbon monoxide, sulfur dioxide, nitrogen oxide จากอุตสาหกรรมและยานพาหนะ
- Light รบกวนการดำรงชีวิต การสังเกตทางดาราศาสตร์
- Littering การทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูล
- Noise มลพิษทางเสียง
- Soil contamination การปนเปื้อนลงสู่ดิน
- Radioactive contamination สารกัมมันตรังสี
- Thermal pollution ความร้อน

รูปแบบของมลพิษ

- Visual pollution ทัศนอุจาด ภาพที่ไม่น่าดู เช่น สายไฟฟ้าระเกะระกะ ป้ายโฆษณาารกรุงรัง ทิวทัศน์บริเวณเหมืองแร่ ชุมชนแออัด ถังขยะที่เปิดอยู่
- Water มลพิษทางน้ำ
- Plastic pollution ส่งผลกระทบต่อสัตว์ป่า สัตว์น้ำและมนุษย์เอง

แม่น้ำจืดารุม (Citarum river) ในอินโดนีเซีย

วีดิทัศน์ 15

- รักโลก : อุตสาหกรรมกลิ้งเมือง

youtu.be/uXy9jrXmZAE

มาบตาพุด เมืองมลพิษ ผังเมืองฉบับใหม่ เปลี่ยนพื้นที่สีเขียวเป็นอุตสาหกรรม

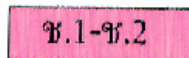
กฎกระทรวง

ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดระยอง

พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๒๖
วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการผังเมือง
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

1. เขตสีชมพู

ที่ดินประเภทชุมชน

2. เขตสีม่วง

ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า

3. เขตสีขาวยามีกรอบและเส้นทแยงสีม่วง

ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมทั่วไปที่ไม่เป็นมลพิษต่อชุมชน
หรือสิ่งแวดล้อมและคลังสินค้า

4. เขตสีเขียว

ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม

5. เขตสีขาวยามีกรอบและเส้นทแยงสีเขียว

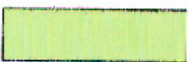
ที่ดินประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม

6. เขตสีเขียวมีกรอบและเส้นทแยงสีน้ำตาล

ที่ดินประเภทปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

7. เขตสีเขียวอ่อน

ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

8. เขตสีเขียวอ่อนมีเส้นทแยงสีขาว

ที่ดินประเภทอนุรักษ์ป่าไม้

สนธิสัญญาเกี่ยวกับมลพิษ

สนธิสัญญา (treaty) เป็นข้อตกลงเฉพาะหน้า
ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งเข้าทำ
สัญญาโดยตัวแสดงในกฎหมายระหว่าง
ประเทศ เช่น รัฐเอกราชและองค์การระหว่าง
ประเทศ

เรียกได้หลายอย่าง เช่น ข้อตกลง ความตกลง
แถลงการณ์ ปฏิญญา พิธีสาร อนุสัญญา

ตัวอย่างสนธิสัญญาเกี่ยวกับมลพิษ

- พิธีสารมอนทรีออล (Montreal Protocol) ว่าด้วยสารทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน ได้จำแนกสารทำลายชั้นโอโซนออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยแบ่งตารางเวลาที่สารเหล่านี้จะต้องยุติการผลิต
- พิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) เกี่ยวกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- ความตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution)

- อนุสัญญาลอนดอน (London Convention) ว่าด้วยการป้องกันมลพิษทางทะเลเนื่องจากการทิ้งวัสดุเหลือใช้และวัสดุอย่างอื่น
- อนุสัญญาบาเซล (Basel Convention) ว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนและการกำจัดซึ่งของเสียอันตราย

วีดิทัศน์ 16

- รักโลก : นักเดินทางคาร์บอนต่ำ

"มลพิษจากการเดินทาง พลังงานที่ต้องสูญเสีย การท่องเที่ยวแบบ Low Carbon จะช่วยโลกของเราได้อย่างไร ตอบโจทย์พฤติกรรม การท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่หรือไม่ ร่วมสัมผัส ธรรมชาติที่สวยงามของเกาะหมาก"